

ціонування малого підприємництва України, свідчать про увагу з боку держави до цього важливого і перспективного сектору економіки.¹

Виходячи з значної ролі малого підприємництва в розвитку економіки України, доцільно забезпечити на подальше стабільні правові умови для створення і функціонування малого підприємництва, утвердження ефективної системи його захисту та страхування, упорядкування механізмів оподаткування, обліку і звітності, інвестування й кредитного обслуговування, венчурного фінансування та лізингу, формування ринку інформаційних, консультативних, науково-технологічних та навчальних послуг для малих підприємств [4].

Література

1. Статистичний щорічник України за 2000 рік.
2. Закон України "Про державну підтримку малого підприємництва" № 2063 – III від 19.10.2000.
3. Закон України "Про національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні" – № 2157 – III від 21.12.2000.
4. Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002 – 2003 роки. – Послання Президента України до Верховної Ради України.

ЗНАЧИМІСТЬ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ

Рожелюк В.М.

В умовах освоєння та удосконалення ринкових відносин в Україні суб'єкти господарювання перебувають у постійному пошуку більш раціональних та ефективних форм і методів організації обліку контролю та управління затратами, результатами, фінансами підприємства, відносинами, що складаються як на підприємстві, так і на рівні галузі та держави в цілому.

Система обліку виробничих витрат, яка діяла раніше, забезпечувала одержання інформації про фактичні витрати із великим запізненням. Така інформація практично не використовувалась з метою оперативного управління виробничими процесами. Реєстрація фактів господарського життя зводила роль обліку до узагальнення облікової інформації у вигляді звітності, яка передавалася

¹ Указ Президента України "Про спрощену систему оподаткування, обліку і звітності малого підприємництва від 07.03.1998 № 727/98; Закон України "Про фіксований сільськогосподарський податок" від 17.12.1998 № 320-ХГУ; Постанова КМУ від 16 березня 2000 р. № 507 "Про роз'яснення Указа Президента України від 3 липня 1998 р. № 727"; Наказ Міністерства фінансів України від 30 вересня 1998 р. № 196 "Про затвердження Положення про спрощену форму бухгалтерського обліку суб'єктів малого підприємництва"; Наказ Державної податкової адміністрації України від 13 жовтня 1998 р. № 477 "Про затвердження форми Книги обліку доходів і витрат суб'єктів малого підприємництва - юридичної особи та Порядку її ведення" і ін.

в більшості випадків органам вищого рівня для контролю за збереженням майна підприємства.

Сучасне підприємство вимагає гнучких систем оцінки та аналізу діяльності як власних виробничих підрозділів, так і їхніх керівників. У таких умовах важливим інструментом управління підприємницькою діяльністю є облікова система, яка повинна забезпечити досягнення поставленої мети та завдань на різних рівнях управління сучасним підприємством, обґрунтувати прийняття ефективних управлінських рішень.

Тому реорганізація всієї облікової системи в нашій країні пов'язана перш за все із необхідністю створення ефективної системи управління сучасним підприємством. Поетапний перехід вітчизняних підприємств на західну систему рахівництва у відповідності з МСБО вимагає спеціальних знань ведення обліку, прийомів складання та аналізу облікової інформації.

Обліково-економічну інформацію з метою її ефективного використання можна класифікувати за такими ознаками:

- видами та повнотою охоплення;
- якістю і достовірністю;
- стабільністю і сучасністю;
- носіями (рисунок 1).

Крім того, серед різних видів інформації за ступенем дії на управлінську систему слід виділити два її види: інформацію, яка прогнозує конкретні дії та показники, та інформацію, що відображає їхні результати. Перша – пов'язана тісно з функціями прогнозування та планування, що враховує майбутні зміни і минулі досягнення, а друга відтворює фактично досягнутий рівень діяльності господарюючого суб'єкта за допомогою обліково-аналітичних функцій. Комплексне використання обох видів обліково-економічної інформації забезпечує обґрунтованість прийнятних управлінських рішень і правильність виконання поставлених управлінських завдань. За стадіями виникнення облікова інформація поділяється на первинну, зведену та підсумкову.

Джерелом виникнення первинної інформації є будь-яка діяльність, яка виникає в процесі здійснення виробничо-господарських, фінансових, збуто-вих, управлінських операцій на стадії організації виробничої діяльності та її обслуговування. Джерелом зведеної облікової інформації є сам процес її збору та обробки. Це в більшості випадків проміжна облікова інформація, на базі якої формуються підсумкові результативні показники, які забезпечують ефективність процесу прийняття управлінських рішень, якість їхніх результатів та наслідків.

Отже, інформація, яка формується в системі бухгалтерського обліку є ефективним способом управління підприємством, прийняття обґрунтованих управлінських рішень з однієї сторони, а з іншої – способом обґрунтування та оцінки економічних відносин, без яких не може відбутися вплив управлюючої системи на управлінську, що визначає в кінцевому підсумку обліково-економічну інформацію наріжним каменем всього процесу управління.

ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ

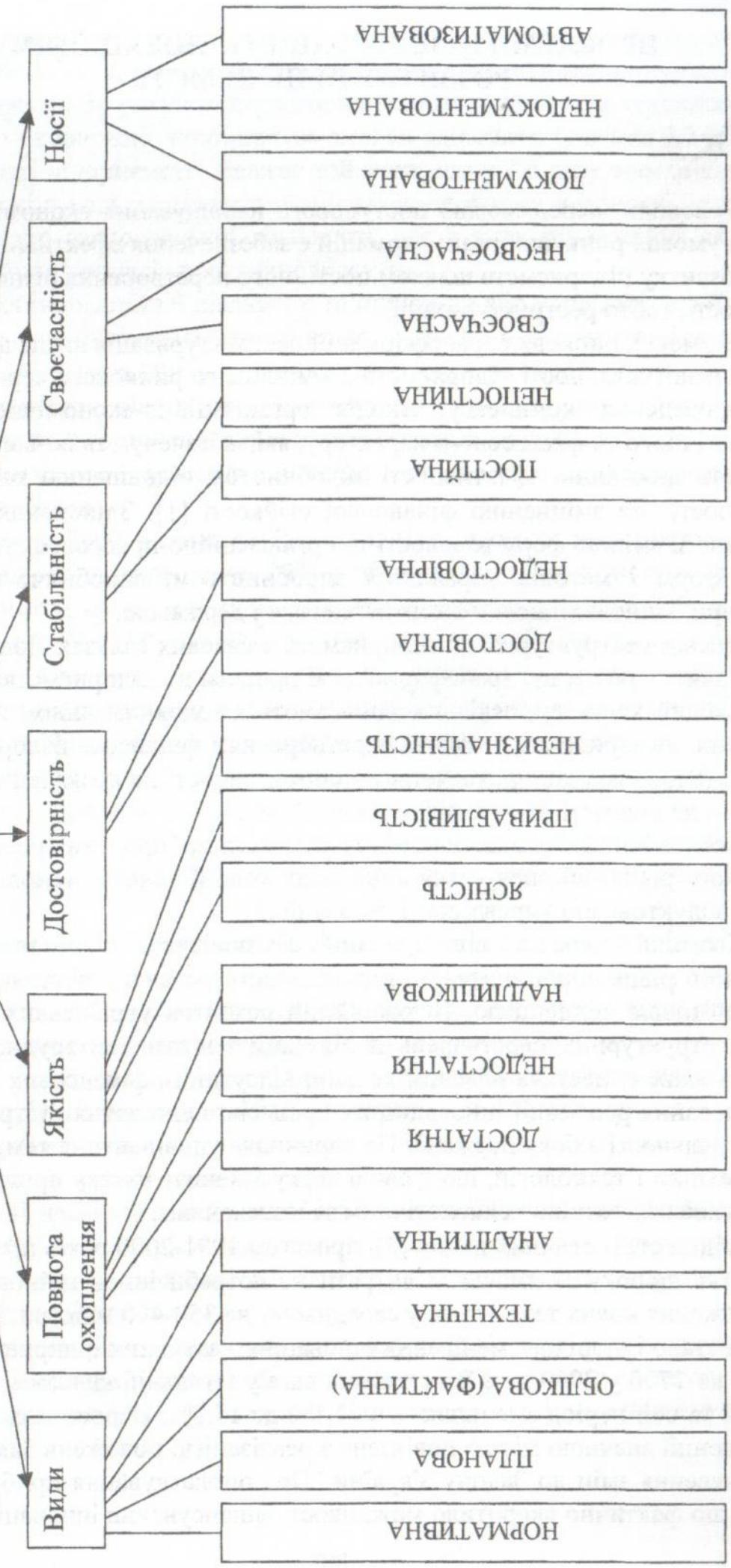

Рисунок 1 – Класифікація облікової інформації